

[Hartling.]

så er det da helt hen i vejret at stille det op, som om lovforslagene bliver jaget igennem. Hvis alle love, der vedtages her, blev lige så grundigt gennemtygget, som disse er blevet det, så havde det såmænd ingen nød. Foruden at skiftende folketingsudvalg har arbejdet med lovforslagene igennem 3-4 år, har jo også lærerne arbejdet. Lad os ikke glemme, at de forskellige lærerorganisationer har taget ivrig del i drøftelserne; hvor skulle man kunne glemme det? Man har bestemt ret til at hævde, at der ikke er en sten i disse love, som de ikke har vendt. Man kan mene om arbejdet, hvad man vil, men hastværksarbejde kan det i hvert fald ikke kaldes.

I denne forbindelse kunne man måske berolige de gymnasiefolk, der argumenterer efter denne linie: nu har de taget 1. og 2. mellemklasse fra gymnasiet, næste gang tager de nok realafdelingen, og så er vi reduceret til et 3-årigt studenterkursus. Nu behøver det vel ikke at blive et kursus, fordi det bliver 3-årigt, og et kursus kan også være noget godt. Men i øvrigt behøver man ikke at frygte. Der er ingen tanker om at tage realafdelingen fra gymnasieskolen. Og selv om min erfaring er kort herinde, tør jeg godt udtale min sikre forvisning om, at vi ikke får nogen ny skolelov så snart igen.

Derfor er det også lidt af en begivenhed, at vi nu gennemfører en folkeskolelov og en gymnasielov. Hvis man i få korte rids skulle sige, hvad det betyder, tror jeg, man først skal gøre sig klart, at dette ikke er en omvæltende reform, men en forbedring — jeg mener en afgjort forbedring — som det er værd at gå ind for, og en forbedring, som ikke skulle slå noget i stykker. Blandt de mange store og små ting, som disse love vil give, har jeg taget 10 punkter frem, som jeg vil pege på i 10 korte sætninger:

For det første: Vi får nu samme lov i by og på land. Vi får ikke samme forhold; der vil altid være forskel på store og små skoler, og der vil være forskel fra egn til egn; men vi kommer til at leve under samme lov på skolens område som på alle andre.

For det andet: Der bliver større centraliseringsmuligheder. Derved skulle skolen kunne få en mere praktisk, en smidigere opbygning.

For det tredje: Realafdelingens tre år vil

nu blive en naturlig overbygning på den syvårige skole, og det vil især på landet betyde et fremskridt i forhold til den ordening, man nu har.

For det fjerde: Der skal ske en nedsettelse af klassekvotienten. I gældende lov er gennemsnitstallet i klasserne 35 på landet og 33 i byerne; vi foreslog i venstres forslag 30 overalt. Allerede dette er en betydelig nedsættelse, når det er gennemsnit, der er tale om, og i det foreliggende forslag går man endda lidt videre, nemlig ned til 28 i løbet af 10 år.

For det femte: Der indføres engelskundervisning for alle børn fra det sjette skoleår. Man kan også efter skoleplanen begynde tidligere, men der skal i hvert fald i sjette klasse gives engelsk til alle.

For det sjette: Alle hovedskolens klasser bliver nu åbne opefter og giver adgang videre for den, der har kvalifikationer dertil. Dette er ikke mindst vigtigt for de klasser, der nu hedder fri mellemklasser. Bliver dette administreret rigtigt, vil det højne og hjælpe disse klasser mere end noget andet.

For det syvende: Eksamensuddannelsen og den såkaldte høje uddannelse er ikke svækket. Det påstår man ganske vist fra nogen side, men man giver ikke argumenter derfor. Skolens ordening fra det 8. år og opefter er fuldstændig som nu, og der er intet i loven, der forkorter tiden til real- eller studentereksamen, og intet om, at kravene til disse eksaminer skal gøres mindre. Dertil kommer, at større skoler, der nu har eksamensmellemskole, vil kunne beholde denne ordening stort set uændret.

For det ottende: Der bliver lettere adgang end før til en frivillig 8. og 9. klasse, eventuelt til efterskole og ungdomsskole. Der er måske mere perspektiv i dette, end man nu forestiller sig.

For det niende: Undervisningen i ottende og niende hovedskoleklasse bliver sådan lagt an, at den kan afsluttes med prøve, og der kan udstedes bevis derfor. Den mulighed forelå ikke før, men den kan få en ikke ringe betydning.

Og for det tiende: Der sikres de private skoler en så rimelig god stilling som nogen- sinde.

Alt dette betyder: mere frihed, mere